

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 352
van **STEPHANIE D'HOSE**
datum: 19 juni 2020

aan **JAN JAMBON**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT

Gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid - Stand van zaken

Vrijwilligerswerk is een essentieel onderdeel van onze samenleving. Vrijwilligers spelen een cruciale rol in allerlei domeinen en nemen ontelbare taken op die noch de overheid noch de privésector zou kunnen verwezenlijken.

Vanuit de vaststelling dat het vrijwilligersbeleid zeer versnipperd was, nam de Vlaamse overheid in 2016 het initiatief om het vrijwilligersbeleid op Vlaams niveau meer gecoördineerd aan te pakken. De toenmalige minister van Cultuur en Jeugd, Sven Gatz, werd aangesteld als coördinerend minister voor de hele Vlaamse overheid en ook in de huidige legislatuur neemt de minister bevoegd voor Cultuur, minister-president Jan Jambon, deze taak op.

In het kader van het gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid werden door de vorige Vlaamse Regering een [visie](#) en een concreet [actieplan](#) uitgewerkt. De belangrijkste verwezenlijkingen daaruit zijn tot nu toe:

- het versterken van het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk, zodat het kan evolueren naar een intersectoraal Vlaams Expertisecentrum Vrijwilligerswerk voor de ondersteuning van vrijwilligers,
- en het actualiseren van de gratis vrijwilligersverzekering met o.a. een gedigitaliseerde aanvraagprocedure.

Over het gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid heb ik de volgende vragen aan de minister.

1. Kan de minister een algemene stand van zaken geven van het gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid? Welke plaats neemt dit in binnen diens beleid?
2. Hoe evalueert de minister de hierboven beschreven belangrijkste verwezenlijkingen, nl. de werking van het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk en de gratis vrijwilligersverzekering? Zijn er volgens de minister verbeterpunten?
3. Onlangs werd het Vrijwilligersfonds COVID-19 bekendgemaakt. Het zou gaan om een regeling voor vrijwilligers die besmet worden met COVID-19 tijdens het verrichten van vrijwilligerswerk.

Heeft de minister zelf in het kader van de coronacrisis maatregelen genomen ten behoeve van vrijwilligers?

4. Zijn er in de toekomst concrete beleidsmaatregelen en instrumenten, al dan niet gebaseerd op de hierboven aangehaalde visie en concreet actieplan, die de minister plant te nemen om het gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid te versterken? Kan de minister dit toelichten?

In het kader van de afslanking van de provincies werden middelen overgeheveld van de Vereniging Vlaamse Provincies (VVP) naar het gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid.

5. Hoe werden deze middelen precies besteed? Kan de minister dit uitgebreid toelichten?

JAN JAMBON

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT

ANTWOORD

op vraag nr. 352 van 19 juni 2020

van **STEPHANIE D'HOSE**

1. Op 10 juli ll. heeft de Vlaamse Regering een geactualiseerd doelstellingenkader aangenomen voor het gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid. Aanleiding hiervoor waren de nieuwe regeerperiode en de mededeling aan de Vlaamse Regering van 7 februari ll. over de nieuwe aanpak van transversaal beleid en horizontale doelstellingenkaders (VR 2020 0702 MED.0050/1). Er werd in deze nota ook al een eerste aanzet tot nieuw actieplan gedaan. Dit actieplan zal in de loop van 2020 verder verfijnd worden met de leden van het Horizontaal Overleg Vrijwilligersbeleid (HOV) en belanghebbende partijen uit de verschillende betrokken sectoren.

In de goedgekeurde nota VR 2020 1007 DOC.0757/1BIS kan de huidige stand van zaken en de positie ervan in mijn beleid in detail nagelezen worden.

2. Het Vlaams steunpunt Vrijwilligerswerk heeft in de beheersovereenkomst 2018-2022 een uitgebreid takenpakket gekregen dat inspeelt op behoeften die aangestipt werden in het kader van het gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid. De organisatie moest evolueren naar een sectoroverschrijdend expertisecentrum, ontving hiervoor een extra subsidie van 124.000 euro per jaar en maakte gebruik van deze uitgebreide taakstelling om zijn werking ook verder te professionaliseren. Het VSVw zette de voorbije jaren sterk in op o.a.:
 - Gratis vrijwilligersverzekering;
 - Promotie en sensibilisering;
 - Ondersteuning a.d.h.v. de helpdesk, vacaturedatabank, werkgroepen lokale besturen, etc.;
 - Opleidingen en meewerken aan een globaal kader voor een vormingsbeleid (waaronder een voorstel doen voor het oprichten van een Vlaamse vrijwilligersacademie).

Het steunpunt is sterk gegroeid de afgelopen jaren, maar kan ook nog stappen vooruit zetten in het evolueren naar een intersectoraal expertisecentrum. In aanloop naar de nieuwe beheersovereenkomst, zal mijn administratie eind 2021 - begin 2022 een evaluatie maken van de werking van het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk zodat eventuele verbeterpunten kunnen meegenomen worden in een nieuwe overeenkomst. De evaluatie van de gratis vrijwilligersverzekering staat op de planning voor 2020 en kent deze zomer zijn start. Na een volledig jaar werken op de nieuwe manier, wil ik alles een eerste keer onder de loep nemen en eventueel licht bijsturen waar nodig. De evaluatie dient op volgende vragen een antwoord te bieden: is het reglement aangepast aan de noden, hoe functioneert de verzekeraar, welke vragen krijgt het steunpunt, hoeveel aanmeldingen zijn er, hoe wordt de huidige manier van werken met het digitaal loket ervaren, e.d.m.?

3. Ik breidde de gratis vrijwilligersverzekering tijdelijk uit zodat ook individuele vrijwilligers die zich nuttig maakten in het kader van de coronacrisis gebruik konden maken van de verzekering. Hiervoor werd van de bestaande gratis vrijwilligersverzekering gebruik gemaakt. Individuele vrijwilligers werden verzekerd als vrijwilligers van de feitelijke vereniging 'Vlaanderen Helpt'. De tijdelijke verzekering

van 'Vlaanderen helpt' geldt voorlopig tot en met 31 juli 2020 en enkel voor activiteiten die zich afspelen tussen 8u 's morgens en 20u 's avonds.

Vrijwilligers en hun verenigingen werden bovendien door het steunpunt geholpen en ondersteund met op maat gemaakte informatie over vrijwilligerswerk in coronatijden. Het VSVw stelde aanbevelingen op die geregeld werden geactualiseerd en er werden webinars georganiseerd over de heropstart. Ten slotte werden er twee werkinars met prof. Meijs georganiseerd over digitaal bemiddelen, gericht op de lokale besturen.

4. Zoals eerder vermeld heeft de Vlaamse Regering recent een geactualiseerd doelstellingenkader goedgekeurd. Het daarbij horende actieplan krijgt in de komende maanden verder vorm met de nodige inbreng van alle betrokken beleidsdomeinen, de bevoorrechte partners, maar ook andere actoren uit de verschillende vrijwilligerssectoren. Ik zal een domeinoverschrijdend verticaal overleg vrijwilligers organiseren rond dit actieplan en zoveel mogelijk de sector betrekken. Einde 2020 wil ik dan een definitief actieplan laten goedkeuren door de Vlaamse Regering. Pas na dit proces kan ik de prioritaire beleidsmaatregelen en instrumenten die ik plan voor deze regeerperiode meer in detail toelichten.
5. De Nationale Loterij heeft meermaals, in de jaren na de stemming van de vrijwilligerswet (op 3 juli 2005), middelen ter beschikking gesteld aan de Vlaamse provincies om de gratis verzekering uit te bouwen. Bij de overheveling van de gemeenschapsbevoegheden van de provincies naar Vlaanderen is ook de bevoegdheid over de vrijwilligersverzekering overgegaan naar de Vlaamse overheid. De reserve die de VVP met de middelen afkomstig van de Nationale Loterij had opgebouwd werd overgedragen naar de Vlaamse overheid. Het ging om 925.896 euro. Deze middelen werden ingeschreven op HB0-9HBATAA-OW, het ontvangstenartikel van het begrotingsfonds, opgericht voor het beheer van deze middelen.

Dit fonds wordt sindsdien gebruikt om de gratis vrijwilligersverzekering aan te bieden in het kader van het gecoördineerde vrijwilligersbeleid. Vlaanderen heeft immers de rechten en plichten die voortvloeien uit de overeenkomsten m.b.t. de verzekeringspolis gesloten tussen de Nationale Loterij en de VVP overgenomen.

In het kader van de beheersovereenkomst met het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk, dat de opdracht kreeg om de verzekering in de praktijk aan te bieden, wordt jaarlijks 126.000 euro doorgestort om de gratis verzekering aan te bieden.

Verder werd er € 99.402,51 besteed aan de digitalisering van de aanvraagprocedure van de verzekering. Sinds 1 april 2019 is de gratis verzekering hierdoor eenvoudig aan te vragen via de volgende website: <https://vrijwilligersverzekering.vlaanderen.be/>
Op dit ogenblik is er nog 448.554,76 euro ter beschikking in het fonds voor de gratis vrijwilligersverzekering voor de komende jaren.